

Az ötéves terv fővárosi feladatai

a Budapesti Pártbizottság kibővített ülésének napirendjén

A kommunisták, a vezetők felelőssége – 13 milliárd forint városfejlesztésre – A túlteljesítés lehetőségei
42 ezer új lakás – Az anyagtakarékosság jelentősége

Hozzáértő, őszinte, nyílt vita, tetszetős szavak helyett a tények szigorú nyelve, fővárosunk odaadó szerete, az SZKP XXII. kongresszusának friss szelleme — ez jellemezte a Budapesti Pártbizottság tegnapi délutáni kibővített ülését. Megnyugtató volt hallani ezt a vitát. Kiss Dezső hallani emelt hangon az ötéves terv budapesti feladatairól, mert az derült ki belőle — ki-mondatlanul is — hogy a főváros kommunistái tisztán látják a tennivalókat, a hatalmas feladatok megoldásának útját.

A vezetésről

A vezetés színvonalának emeléséhez azonban — ez is a tegnapi délutáni vita tanulsága — nem elég néhány tanács, vagy akár több tucat szakkönyvet betéve megtanulni. Aki ma jó vezető akar lenni, annak szüntelenül erősítenie kell környezetében a kommunista morált, a szocialista törvényességet, könyörtelenül üldöznie kell mindenféle kényelmességet, tuncaságot, száműznie kell az elbizakodottságot, ami ezzel rendszerint együtt jár: a basáskodást. Mert hogyan tudna minden rendelkezésre álló erőteljesen a vezető, aki még mindig a bírálat ellen hadakozik, a kritika megtorlásán buzgólkodik, ahelyett, hogy megnézné, mi van igaz a bírálatnak, mit lehet javítani a munkán?

Az a vezető, aki nem látja, vagy nem akarja meglátni az újat, az előremutatót, aki nem veszi figyelembe a tömegek javaslatát, észrevételeit — a kibővített pártbizottsági ülés hárfázata is kimondja ezt — *nyuganyolyan kárt okoz a népgazdaságnak, mint azok, akik a társadalmi tulajdon ellen felelőtlenül pazarlással, hanyagságból okozott károkkal vétenek.*

Gáspár Sándor, az MSZMP Központi Bizottságának titkára is a vezetés megjavításának kérdéseiről beszélt a közbeszólásában. Elmondta, hogy a bu-

módját, jó, hozzáértő kezében van a vezetés. S ez nagyon fontos, talán minden eddiginél nagyobb jelentőségű, hiszen a termelés megszervezése mind bonyolultabb, mind nagyobb szakértelmet, alaposabb tudást, körültekintőbb munkát kíván. Am hiába ismeri valaki nagy-szerűen a ma ügyeit, hiába igazodik el kitűnően a sokrétű tennivalók szövevényében, ha nem készül fel a holt napi nagyobb feladatokra, ha nem javítja naponta a vezetés színvonalát — nem lehet jó vezető.

dapesti dolgozók munkája most döntően azon múlik, milyen a vezetés. Az elkövetkező

Kiss Dezső beszél

hetekben és hónapokban arra lesz szükség, hogy a vezetés még céltudatosabb legyen. Nagyon fontos, hogy az erőket az eddiginél is jobban összpontosítsuk, jobban dolgozzunk, mint eddig. Amíg valamit nem ismerünk fel, addig hibázhatunk. De ha a felismerés megvan, és változatlanul rosszul dolgozunk, akkor már nem hibázunk, hanem büntetünk el. Az ilyen vezetők nem érdemlik meg a dolgozók bizalmát.

A tervezés

Nagy igényeket támasztott a pártbizottság kibővített ülése a vezetőkkel szemben. Mert nagyok a feladatok is. Az ötéves terv idején — amint ezt a Budapesti Pártbizottság első titkára a beszámolójában elmondta — *mintegy tizenhárommilliárd forint jut Budapest városfejlesztésére.* Hatalmas összeg — hatalmas felelősség. A beszámoló és több felszólaló is érintette: akadnak, akik kicsinylik az ötéves terv céljait. Van, aki alacsonyabban tartja a beruházásokat, mások kevésnek tartják a reáljövődelem alakulását. Ismét mások az arányokon kívánnak változtatni az egészségügyi, a kulturális, a szociális célok javára. A pártbizottság ülése választ adott a türelmetlenkedők kérdéseire: a terv készítői legalább olyan türelmetlen emberek, mint a tervek bírálói. Ez a terv azonban az elkövetkezők és a lehetőségek szigorú összhangja alapján készült. Tervezni csak az objektív lehetőségekre szabad, ohajókra nem lehet építeni, mert ha ezt ten-nénk — Kiss Dezső szavaival — *bünt követnénk el.* A kibő-

vített pártbizottsági ülés azt javasolta az indokolatlan türelmetlenkedőknek: *mutassanak példát a terv fegyelmezett teljesítésében, a maguk területén, ahol dolgoznak, tárjának fel újabb és újabb tartalomokat, így segíthetik elő, hogy a következő években többet végezzünk el, mint amennyit az eddig feltárt tartalékok alapján, a mai lehetőségeket figyelembe véve tervezünk.*

Nagyon jól tudjuk — mondta ezzel kapcsolatban Kiss Dezső — *hogy a lehetőségek a tervezettnél sokkal nagyobbak.* Számítunk is arra, hogy ezek a lehetőségek a terv végrehajtása közben felszínre kerülnek majd. *A tervet mi nem tekintjük fétisnek.* Minden olyan területen, ahol a népgazdaság számára szükséges és előnyös, részben a technikai színvonal emelése, részben a nemzetközi fizetési mérleg javítása, a mezőgazdaság gépekkel és anyaggal való ellátása, valamint honvédelmünk felszerelése szempontjából, *kötelességünknek fogjuk tekinteni a terv mennyiségi és minőségi mutatóinak túlteljesítését.*

Az építőipar feladatai

Budapest legégetőbb kérdései kerültek szóba ezen a tanácskozáson. Beszélték például a lakásépítkezések helyzetéről. 1965-ig, öt esztendő alatt 42 ezer lakást kell építeni a fővárosban. Rengeteg pénzt, áldozatot emészt ez fel, s az igényeket — meg kell mondani — még távolról sem elégíti ki. Több lakást kellene építeni. *Építőiparunk munkamódszerei azonban jelenleg nem alkalmasak erre.* Magyarországon 15—16 hónapig készül egy lakás, míg a Szovjetunióban és a fejlett kapitalista országokban mindössze 6—8

hónapig. Magyarországon egy lakás építésére 2200 munkanórát fordítanak, míg a Szovjetunióban csak 1200-at. Meg kell tehát vizsgálni, *hogyan lehetne ezen változtatni, s ezáltal Budapest és az egész ország lakosainak több lakást adni, és a párt lakásépítési programját gyorsabban végrehajtani.* A pártbizottság kibővített ülése állást foglalt: elvárják, hogy a kommunisták ezen a területen legyenek kezdeményezők, *karoljanak fel minden jó kezdeményezést, mutassanak példát a lakásépítési program feladatainak végrehajtásában.*

1,2 milliárd a közlekedés fejlesztésére

Szó esett a közlekedésről is. Mindenki ismeri a fővárosi közlekedés gondjait. Az ötéves tervben 1,2 milliárd forintot költenek Budapest köz-

lekedésének javítására. Nagyobb befogadóképességű közlekedési eszközök kellenek, s korszerűbb közlekedési eljárásokat, módszereket kell alkal-

mazni, meg kell gyorsítani az egész közlekedést.

Ezeket a gondokat ismerik a közlekedési eszközöket gyártó ipar szakembereink is. A Fővárosi Villamos Vasútnak azonban mégis önére jöböl kellett elkészítenie a csuklóbuszt és a csukló villamosot. Veres József, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke ehhez hozzátette felszólalásában: a Fővárosi Autóbusz Üzem műhelye azért készítette el tavaly az Ipari Vásárra a csuklóbusz mintapéldányát, hogy megnézhessék ott az ipar vezetői is, s esetleg kedvet kapjanak a sorozatgyártáshoz. *De nem kaptak kedvet.* Úgy

annyira nem, hogy a Klement Gottwald Gyár még mindig csak 1965-re akarja vállalni például az első csuklós villamosokat.

Foglalkoztak a pártbizottság kibővített ülésén a tanácsi ipar kérdéseivel is. Az ötéves terv idején jelentősen csökkentik a tanácsi ipar ártermelő tevékenységét. Ennek oka az, hogy sok olyan árukészlet halmozódott fel, amelyet nem nagyon keres a vásárlóközönség. Az ülés azt javasolta a fővárosi és kerületi tanácsoknak, a tanácsi ipar vezetőinek, hogy az eddiginél jobban törekedjenek a szolgáltatások növelésére.

Takarékosság helyett pocskékolás

A beszámoló is és több felszólaló is részletesen foglalkozott az anyagtakarékosság problémáival. Budapestnek ennek jóval nagyobb jelentősége van, mint az ország más vidékein, mert itt használják fel a legtöbb anyagot. A vita résztvevői egyöntetűen állapították meg: az anyagtakarékosság fő útja nem a gereblyezés, a törött téglák összeszedése, hanem a korszerű tudomány eredményeinek, a nemzetközi szinten elért eredmények alkalmazása, a konstruktörök, a tervezők, a szerkesztők, az üzemszervezők és a munkások összehangolt, átgondolt tevékenysége. A szerkesztő ne a szomszéd határba menjen hulladékot gereblyézni, hanem amikor szerkeszt, akkor tekintse fő feladatának az anyagtakarékosságot.

Györkös István, a Klement Gottwald Villamosgyári Gyár párttitkára elmondta ezzel kapcsolatban, *milyen anyagpocskékolás folyik az új gépek tervezésekor.* A szerkesztők öt-hat százalékos ráhagyással, anyagbiztonsággal konstruálják a gépeket. A technológusok ehhez hozzátették a maguk újabb öt-hat-hét százalékát, az anyagbiztosító szervek pedig még további öt-hat százalékkal több anyagot rendelnek, *inkább legyen több, mint kevesebb* alapon, s mire az anyag beérkezik a gyárba, *húsz- vagy még ennél is több százalékot, "biztonsággal" kerül oda.* Így nő-

vekszik az inkurrencia, az improduktív tartalékok garmadája, amelyeket a népgazdaság egyéb helyein sokkal hasznosabban lehetne felhasználni.

Az előadó Kiss Dezső tette szavát az anyagtakarékosság problémáit elemelve: *nem megfelelően gazdálkodnak az illetékesek a lakásfelszerelésekkel, amelyekből pedig rendkívül kevés van.* Az ötéves terv alatt 250 ezer lakás épül. Ez azt jelenti, hogy mintegy másfél-millió ajtó szerelnek be. Régen felvetődött már, hogy a szobaajtókra, az előszobaajtókra, meg a konyhaajtókra *nem kell zár, meg kulcs, egyszerű kilinccsel, műanyaggal vagy egyébbel meg lehet ezt oldani.* Mindaddig azonban semmi nem történt ebben az ügyben, változatlanul minden ajtóhoz biztonságos zárat csinálnak. S mennyi anyag, mennyi munka fekszik bennük — feleslegesen!

Nem az anyagtakarékosság vezette a csepeli motorkerékpárgyártó szakembereket sem, amikor *korszerűsítés* címen, *ahelyett, hogy csökkenést érjenek volna a Csepel 250-es motorok egyébként is nagy súlyát, még 15 kiló lemezt burkolgat gyanánt rátettek mindegyik motorra.* Pedig nyilván a csepeliek is tudják, milyen szűkben van az ország ezeknek a lemezeknek,

0,1 százalék = 100 millió forint kár

A selejtszőkintés problémáit megemlítették a vita résztvevői. A Budapesti Pártbizottság első titkára elmondta a beszámolójában, hogy a jelentős eredmények ellenére *még mindig sok a selejt, egy százalék felett van.* Pedig Budapestben minden 0,1 százalék selejt százmillió forintot jelent. Többször kifogásolták ezzel kapcsolatban, hogy sok helyen nem kötelezik kártérítésre a selejt okozóit és különösen ritka, *szinte egyáltalán nem for-*

dul elő, hogy ilyen esetekben a vezetők prémiumát vonják el.

Az ipar, a népgazdaság sok más fontos kérdése is szóba került ezen a tanácskozáson. A vita résztvevői elmondották: *hatékonyabbá, kell tenni a beruházásainkat, jobban ki kell használnunk a gépeket, a berendezéseket, erőteljesebben kell feltárni a termelés tartalékait, szélesebb utat kell nyitni a dolgozók szocialista munkaversenyének fejlődése előtt.*

Budapest népének példamutatása

Terveink nem kevesek. Ha Budapest lakói megismerik céljainkat, s a megvalósítás útját, látják majd: *nagy erőfeszítésre lesz szükség terveink teljesítéséhez.* Budapest munkásai, az értelmiségiek, a alkalmazottak, a kommunistákkal az élen minden tervidőszakban példamutató, kezdeményező szerepet vállaltak a terv teljesítésében. Az MSZMP VII. kongresszusát kiemelkedő felajánlásokkal és azok túlteljesítésével köszöntötték. A VII. kongresszus határozatai nyomán új munkasikerek születtek, amelyek hároméves tervünk jelentős túlteljesítését segítették elő. Budapestben a dolgozók kezdeményezése nyomán megszülettek és elterjedtek a szocialista brigádok, a munkaversenyek minőségileg új, nálunk ismert legmagasabb rendű osztagai. A XXII. kongresszusra is lelkes munkafelajánlással reagált az egész ország, a kongresszus friss szelleme termékeny talajra talált hazánkban. Nem kétséges — vonta le következtetését a Budapesti

Pártbizottság kibővített ülése — *hogy Budapest lakói, akik már oly sok szép tanújelét adták Budapest iránti szeretetüknek, most is megmutatják majd, hogy képesek, amikor szeretett fővárosunk és hazánk jövőjéről van szó, Budapest dolgozóinak mostani hangulatából, munkalendületéből, a számtalan kezdeményezésből ítélve biztosak lehetünk benne: terveinkből valóság lesz.*